

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
Протокол № 2 від 28.02.2020

Голова Дубовий О.М.

ПОЛОЖЕННЯ

про формування, затвердження та оновлення освітніх програм
у Національному університеті кораблебудування
імені адмірала Макарова

Введено в дію наказом ректора
№ 44 від 04 березня 2020 р.

Ректор

 Є.І.Трушляков

Миколаїв 2020

Обговорено та схвалено на засіданні методичної ради НУК (протокол № 2 від 28.02.2020 року) Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.

Зміни внесені, обговорені та схвалені на засіданні навчально-методичної ради НУК (протокол № 6 від 27.08.2020 року).

Зміни затверджено Вченою радою Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Протокол № 6 від 31.08.2020 р.

Укладачі: А.В. Лабарткава; В.В. Івата В.В. Савочкіна.

Введено в дію з 05.03.2020 р.

Миколаїв: Навчальний відділ НУК, 2020р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Структура та зміст освітніх програм.....	5
3. Порядок формування та затвердження освітніх програм.....	7
4. Поточний моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм.....	8
5. Порядок відкриття і закриття освітньої програми.....	8
6. Прикінцеві положення.....	9
Додатки.....	10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова» (далі *Положення*) визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм незалежно від форми навчання в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова (далі - *Університет*).

1.2. Дане Положення розроблене відповідно до Закону України «Про освіту» (Закон № 2145-VIII від 05.09.2017), Закону України «Про вищу освіту» (№1556-VII від 01.07.2014р.), «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, ухвалених в травні 2015 р., положення «Про Організацію навчального процесу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова», «Положення про гаранта освітньої програми».

1.3. Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма (надалі – **ОП**) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

ОП розробляють для кожної спеціальності та спеціалізації Університету.

1.4. Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідних спеціальностей, припускаючи повний збіг або використання перефрази, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітніх програм. При цьому необхідно уникати конфлікту назв, зокрема, не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей (включаючи застарілі назви спеціальностей, які не відповідають даній спеціальності), характерних для них професій і професійних назв робіт, ключових спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, назв освітніх програм.

1.5. Використання однакових чи практично однакових назв освітніх програм за різними спеціальностями є неприпустимим.

1.6. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII підготовка фахівців в Університеті здійснюється за такими ОП:

- Освітньо-професійні програми (надалі – ОПП) підготовки молодших бакалаврів обсягом 120-180 кредитів ЄКТС;
- Освітньо-професійні програми (надалі – ОПП) підготовки бакалаврів обсягом 180-240 кредитів ЄКТС;
- ОПП підготовки магістрів обсягом 90-120 кредитів ЄКТС;

- ОНП підготовки докторів філософії з обсягом освітньої складової 30-60 кредитів ЄКТС.

1.7. Успішне виконання ОП особою є підставою для присудження їй відповідного ступеня вищої освіти.

1.8. Основні принципи, на базі яких розробляються ОП:

- системність – дотримання відповідності мети, змісту ОП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- наступність – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та ступенями вищої освіти;
- інноваційність та інтегрованість освіти і науки – врахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОП;
- студентоцентрованість – зорієнтованість освітнього процесу на студента, його здатність навчатися та набувати ним відповідні компетентності;
- формування компетентностей студентів як їхніх результатів навчання;
- врахування потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених сторін;
- інтеграція освітнього процесу у Європейський простір вищої освіти;
- модульність – структурування змісту ОП;
- збалансованість та реалістичність ОП – об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОП, здатність студентів у визначені терміни навчання набути очікувані компетентності за результатами виконання програми;
- гнучкість та мобільність структури ОП – можливість адаптації структури і змісту ОП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін;
- відповідність ОП національній рамці кваліфікацій.

1.9. Вимоги до ОП, які регламентовані стандартами вищої освіти:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- наявність переліку компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

2.1. ОП складається з (додаток 1):

- титульної сторінки;
- сторінки (листа) погодження ОП;
- передмови;
- опису профілю ОП;
- характеристики розподілу змісту ОП за групами компонент та циклами підготовки;
- переліку компонент ОП;
- структурно-логічної схеми послідовності вивчення компонент ОП;
- інформації про форми атестації здобувачів вищої освіти;
- матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП;
- матриці відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам ОП

2.2. Зміст ОП:

- у передмові ОП зазначають її відповідність існуючим стандартам, вказують перелік зацікавлених сторін, за участю яких розроблена ОП (працівники, адміністративні та науково-педагогічні працівники Університету, науковці НАН України та інших наукових установ, студенти тощо), зовнішніх рецензентів, склад робочої групи науково-методичної комісії спеціальності, гаранта ОП, відомості щодо обговорення та схвалення ОП на вченій раді навчально-наукового інституту, інформацію про затвердження ОП;
- опис профілю ОП відображає основні її риси та найсуттєвішу інформацію про неї, визначає предметну галузь, до якої вона належить, специфічні особливості, що відрізняють ОП від інших подібних програм. Опис профілю ОП містить загальну інформацію, мету ОП, характеристику ОП, а також інформацію щодо: здатності випускника до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; програмних компетентностей (інтегральних, загальних та фахових); програмних результатів навчання (знань, умінь, здатностей до комунікацій, самостійної діяльності, відповідальності); ресурсного забезпечення реалізації програми та академічної мобільності;
- розподіл змісту ОП за групами компонент та циклами підготовки відображає розподіл обсягу компонентів ОП за циклами загальної та професійної підготовки та обов'язковими і вибірковими складовими;
- перелік компонент ОП – назви обов'язкових і вибіркових компонент ОП з їхніми кодами, обсягами в кредитах та формами підсумкового контролю у розрізі циклів загальної і професійної підготовки;
- структурно-логічна схема послідовності вивчення компонент ОП – схематичне відображення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін та інших компонент ОП;

- інформація щодо форм атестації – форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за результатами виконання ОП (випусковий екзамен або захист кваліфікаційної роботи);
- матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП та матриця відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам визначають взаємозв'язок програмних результатів навчання, програмних компетентностей та компонент ОП.

2.3. Розподіл змісту ОП за групами компонент та циклами підготовки, перелік компонент ОП визначає науково-методична комісія спеціальності відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Університеті.

3. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

3.1. При *започаткуванні освітньої діяльності* за спеціальністю наказом ректора затверджується проектна група.

3.2. Керівник проектної групи повинен відповідати вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, зокрема:

- для ОПП підготовки бакалавра і магістра та ОНП підготовки магістра – мати науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;
- для ОНП підготовки докторів філософії – мати науковий ступінь та вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;
- для усіх видів ОП – мати стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років.

3.3. Для реалізації ОП спеціальності (спеціалізації) наказом ректора затверджується *група забезпечення*.

3.4. Розробкою нової освітньої програми займається гарант ОП та робоча група. До складу робочої необхідно включати представників роботодавців та здобувачів вищої освіти.

3.5. Склад проектної групи та групи забезпечення повинен відповідати ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

3.6. ОП спеціальностей (спеціалізацій) затверджує Вчена рада Університету.

3.7. Основні етапи розроблення та затвердження ОП:

- розроблення проєкту ОП;
- розгляд проєкту ОП на засіданні кафедри (кафедр);
- розгляд проєкту ОП Науково-методичною комісією інститутів (факультетів);

- представлення проєкту ОП стейкхолдерам та іншим зацікавленим сторонам (*листи погодження, рецензії, листи підтримки*);
- погодження проєкту ОП навчальним відділом Університету;
- розгляд проєкту ОП навчально-методичною радою Університету;
- розгляд проєкту ОП та його затвердження Вченою радою Університету;
- введення ОП в дію наказом ректора НУК (*додаток 3*);
- реєстрація ОП в єдиній держаній базі з питань освіти (ЄДЕБО) у відділі електронного реєстру та включення до Правил прийому НУК.

3.8. На підставі ОП за кожною спеціальністю (спеціалізацією) розробляють навчальні плани.

4. ПОТОЧНИЙ МОНІТОРИНГ, ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

4.1. Моніторинг ОП проводиться *не рідше одного разу* на рік відповідальним за цей процес є **гарант освітньої програми**.

4.2. Моніторинг ОП спрямований на визначення чи ОП досягають встановленої мети та чи відповідають потребам студентів, працедавців, інших груп зацікавлених сторін і суспільства.

4.3. Моніторинг ОП передбачає оцінювання:

- відповідності ОП досягненням науки у відповідній сфері знань, тенденціям розвитку економіки і суспільства;
- врахування змін потреб студентів, працедавців та інших груп зацікавлених сторін;
- спроможності студентів виконати навчальне навантаження ОП та набути очікувані компетентності;
- затребуваності на ринку праці фахівців, які здобули вищу освіту за ОП.

4.4. Моніторинг ОП здійснюють з використанням таких методів:

- опитування (анкетування) студентів, працедавців та інших груп зацікавлених сторін (*додаток 4*);
- аналіз результатів оцінювання досягнень студентів;
- порівняння з ОП суміжних спеціальностей (спеціалізацій) та ОП інших ВНЗ, в тому числі закордонних

4.5. На підставі результатів поточного моніторингу здійснюється оновлення ОП.

5. ПОРЯДОК ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Відкриття ОП та набір вступників:

- набір вступників на освітні програми здійснює приймальна комісія Університету централізовано відповідно до Правил прийому до Університету;
- освітня програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження вченою радою Університету та наявності затвердженого навчального плану;

5.2. Освітня програма може бути виключена з переліку ОП, що реалізуються Університетом з ініціативи:

- інституту/ факультету / відділу аспірантури та докторантури (для ОП третього рівня вищої освіти) у разі їх відмові від її реалізації;
- університету (приймальна комісія) в разі відсутності набору вступників на ОП упродовж 2 років;
- в разі перетворення ОП. У такому випадку освітня програма проходить затвердження як нова, а ті, що існували до цього, припиняють набір вступників; після закінчення навчання останнього курсу вже прийнятих здобувачів вищої освіти освітню програму виключають з переліку ОП, що реалізуються Університетом;
- університету (відділом методичного забезпечення та моніторингу якості навчання), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішнього або внутрішнього оцінювання якості ОП отримано висновки про низьку якість реалізованої ОП;
- університету (навчальний відділ, планово-фінансовий відділ), якщо є **перевищення витрат** на реалізацію Освітньої програми над плановими показниками та/або суттєве зменшення надходжень на її реалізацію, що унеможливує її фінансування у повному обсязі;
- рішення про виключення освітньої програми з числа ОП, що реалізуються Університетом, приймає Вчена рада Університету.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова розглядає та затверджує Вчена рада Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова вносяться у порядку, передбаченому п. 6.1 цього Положення.

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА**

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Назва ОПП/ОНП»
Першого/другого рівня вищої освіти
за спеціальністю № Назва
галузі знань № Назва
Кваліфікація: Назва кваліфікації

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ**

Голова вченої ради

_____/_____/_____
(протокол № __ від " __ " _____ 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2019 р.

**Ректор _____/_____/_____
(наказ № __ від " __ " _____ 2019 р.)**

Миколаїв 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

Проект Освітньо-професійної програми «*НАЗВА ПРОГРАМИ*» розглянута на засіданні кафедри *назва кафедри*

Протокол № ___ від « ___ » _____ 2020 р.

Завідувач кафедри

Проект Освітньо-професійної програми «*НАЗВА ПРОГРАМИ*» розглянуто Науково-методичною комісією інституту (факультету) *назва підрозділу*

Протокол № ___ від « ___ » _____ 2020 р.

Голова

Проект Освітньо-професійної програми «*НАЗВА ПРОГРАМИ*» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Проект Освітньо-професійної програми «*НАЗВА ПРОГРАМИ*» розглянуто Навчально-методичною радою НУК

Протокол № ___ від « ___ » _____ 2020 р.

Голова НМР НУК

Освітньо-професійна програма «*НАЗВА ПРОГРАМИ*» зареєстрована в Єдиної державної базі з питань освіти ID програми _____

Начальник відділу ЕР

ПЕРЕДМОВА

При заповненні Передмови освітньо–професійної програми наводяться вихідні дані:

- про стандарт вищої освіти, на основі якого розроблена програма.

Приклад: *Освітньо-професійна програма розроблена на підставі стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Галузь знань 12. Інформаційні технології. Спеціальність 124. Системний аналіз. Затверджено і введено в дію наказом МОН України від _____ №_____.*

- За відсутності затверджених у встановленому порядку стандартів вищої освіти визначаються відповідність ОП стандарту вищої освіти або тимчасовому стандарту Університету.

Приклад: *«Стандарт вищої освіти відсутній. Освітньо-професійна програма розроблена на підставі проекту стандарту спеціальності до введення в дію офіційного затвердженого стандарту вищої освіти».*

Розроблено робочою групою у складі:

1. Гарант освітньої програми (зазначається прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступень та вчене звання, номер наказу яким призначено гаранта ОП) ...
2. ...
3. ...
- ...

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

- 1.
- 2.
- 3.

Освітня програма (зазначається – вводиться вперше або запроваджена з якого року)

Термін перегляду освітньої програми _____ раз на _____ роки.

ЗМІСТ

1. Профіль освітньої програми	
2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність	
3. Форма випускної атестації здобувачів вищої освіти	
4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми	
5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми	

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № __ "Назва" (за спеціалізацією "назва", якщо наявна)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв, проспект Героїв України, 9, 54025. Назва підрозділу
Ступінь вищої освіти	Ступінь вищої освіти визначається згідно зі статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» в такій формі (одне з наведеного): - Молодший бакалавр - Бакалавр - Магістр - Доктор філософії/доктор мистецтва.
Галузь знань	Зазначаються шифр та назва галузі знань згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей (постанова КМУ від 29.04.2015 № 266).
Спеціальність	Зазначаються код та найменування спеціальності згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей (постанова КМУ від 29.04.2015 № 266).
Офіційна назва освітньої програми	Зазначається назва освітньої програми <i>(Українською та англійською мовами)</i>
Форми навчання	Зазначаються форми навчання відповідно до Закону України «Про вищу освіту», за якими здійснюватиметься підготовка фахівців на відповідному рівні вищої освіти за освітньою програмою.
Освітня кваліфікація	Освітня кваліфікація визначається згідно зі статтею 7 Закону України «Про вищу освіту» та стандарту спеціальності.
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Спеціальність – Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації за наявності) Освітня програма – (зазначити назву)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: <i>Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяця</i>
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації Приклад: <i>Акредитаційна комісія МОН України. Україна. Сертифікат – НД № 000000 Термін дії – 01.07.2023</i> У випадку якщо програма ще не акредитована вказується назва організації яка може надати акредитацію програми і термін коли передбачається подання програми на акредитацію. Приклад:

	<i>Національне агентство забезпечення якості вищої освіти. Україна. Термін подання програми на акредитацію – 2019 р.</i>
Цикл/рівень	Необхідно зазначити цикли / рівні освітньої програми відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та у трьох рамках кваліфікації: Національної рамці кваліфікацій України (далі – НРК України), Європейської рамці кваліфікації для навчання впродовж життя (EQF-LLL) та Рамці кваліфікації Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA) Приклад: <i>НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень (см. Додаток 2)</i>
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад: <i>Наявність повної загальної середньої освіти Наявність ступеня бакалавра Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»</i>
Мова(и) викладання	Приклади: <i>Українська мова Українська та англійська мова Українська мова. Окремі дисципліни викладаються англійською мовою.</i>
Термін дії освітньої програми	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки ОП на сайті університету Приклад: http://www.nuos.edu.ua/students/osvita/osvitni-programy.php
2 – Мета освітньої програми	
Чітке та коротке формулювання (в одному - двох реченнях) Приклад 1. <i>«Надати освіту в області математики її широким доступом до працевлаштування. Підготувати студентів, формуючи інтерес до окремих областей математики для подальшого навчання».</i> 2. <i>«Підготовка фахівців з фізичної культури та спорту із широким доступом до працевлаштування, здатних самостійно розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в процесі професійної діяльності».</i>	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Зауваження: Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується - перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (магістра, доктора філософії) Відповідно до МСКО освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та

	професійні (спеціалізаційні) акценти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/спеціальності Ключові слова
Особливості програми	Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України "Про вищу освіту" в контексті академічної автономії
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП) Можливості професійної сертифікації. Зазначаються професії, професійні назви робіт (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), на фахову підготовку з яких можуть бути спрямована програма з урахуванням освітнього ступеня. У разі наявності висвітлюються можливості професійної сертифікації. Приклад: <i>Робочі місця в фітнес клубах, спортивних центрах, фітнес центрах, тощо.</i> <i>Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньою програмою «Фізична культура і спорт» можуть обіймати такі первинні посади:</i> <i>2330 – вчитель фізичної культури;</i> <i>3475 – фітнес тренер;</i> <i>3475 – інструктор з аеробіки;</i> <i>3475 – інструктор–методист тренажерного комплексу (залу);</i> <i>3414 – фахівець із організації дозвілля.</i>
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо. Приклад: <i>Студентоцентроване навчання, практично-орієнтоване навчання. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, семінарських, практичних занять, лабораторних робіт. Передбачена самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації з викладачем, електронне навчання за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття, групово-проектна робота. Під час останнього року навчання 75% часу відводиться на практику та виконання кваліфікаційної роботи.</i>
Оцінювання	Вказуються основні стратегії та методи оцінювання Наприклад: усні та письмові іспити, практика, есе, презентації,

	<i>захист курсових робіт, прилюдний захист кваліфікаційної роботи.</i>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формуються шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми.
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом <i>не більше 5</i>) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені вищим навчальним закладом Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8–12 загальних компетентностей, які в основному вибираються з переліку проекту Тюнінг.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (Проект Тюнінг, стандарти QAA тощо) Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені ЗВО. Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації зокрема. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей
7 – Програмні результати навчання	
	Виділяються: - програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки - 15-20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. - програмні результати навчання, визначені вищим навчальним закладом (<i>не більше 5</i>). Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців. Приклад: <i>Кадрове забезпечення освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедр</i>

	<p><i>інституту (факультету). До викладання окремих дисциплін відповідно до їх компетенції та досвіду залучений професорсько-викладацький склад кафедр інституту (факультету)_____.</i></p> <p><i>Практико-орієнтовний характер освітньої програми передбачає участь фахівців практиків, що відповідають наряду програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.</i></p> <p><i>Гарант освітньої програми та викладацький склад, якій забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними вимогами провадження освітньої діяльності. Закладів освіти.</i></p>
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо.
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян.
10 – Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	<i>Приклад:</i> Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<i>Приклад:</i> Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми прикладної механіки, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів механічної інженерії. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства
11 – Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
Наявність системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	В університеті розроблена, впроваджена в дію та сертифікована система управління якістю, що базується на вимогах міжнародного стандарту серії ISO 9001:2015 та Національного стандарту ДСТУ ISO 9001:2015. Впроваджена система сертифікована з 2015 року компанією «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна» і підлягає щорічному аудиту. Сферою сертифікації внутрішньої системи забезпечення якості є:

	<p>надання вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до підготовки молодших спеціалістів, молодших бакалаврів, магістрів, докторів філософії, підготовка науково-педагогічного персоналу; проведення наукових досліджень та здійснення науково-технічних розробок, готових до подальшого впровадження та виробництва.</p> <p>Система забезпечення якості освітньої діяльності передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науковопедагогічних працівників; 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою; 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; 7) забезпечення публічності інформації про освітню програму, ступені вищої освіти та кваліфікації; 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти; 9) інші процедури і заходи.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код за ОПП	Код РПН Д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1		2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП				
ОК 1.				
ОК 2.				
ОК 3.				
Загальний обсяг обов'язкових компонент:				
Вибіркові компоненти ОП*				
ВБ 1.				
ВБ 2.				
ВБ 3.				

Загальний обсяг вибірових компонент:	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	

Вибіркові компоненти програми обираються студентом згідно Положення про вибіркові дисципліни у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.

* Згідно із Законом України “Про вищу освіту” студенти мають право на “вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу”.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Приклад:

Атестація випускників освітньої програми « _____ » спеціальності код _____ "Назва" проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр з _____ за спеціалізацією _____.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	...	ОК n	ВБ 1	ВБ 2	...	ВБ m
ЗК 1			•	•				•
ЗК 2	•			•	•	•	•	•
ЗК 3	•	•				•		
...								
ФК 1	•		•		•		•	•
ФК 2	•	•		•	•	•	•	•
ФК 3	•	•		•	•	•	•	•

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	...	ОК n	ВБ 1	ВБ 2	...	ВБ m
ПРН 1	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН 2	•	•	•	•	•	•	•	•

...	•	•		•		•		•
ΠΡΗ κ	•			•		•	•	•

НРК – Національна рамка кваліфікацій.

FQ-EHEA – Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (The Framework of Qualifications for European Higher Education Area).

EQF-LLL – Європейська рамка кваліфікацій для навчання впродовж життя (European Qualifications Framework for Life Long Learning, EQFLLL, 2017).

Зіставлення кваліфікаційних рівнів НРК та європейських рамок кваліфікацій:

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти:

НРК – 5 рівень, FQ-EHEA – короткий цикл, EQF-LLL – 5 рівень.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти:

НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти:

НРК – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.

Третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти:

НРК – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.

Додаток 3

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

НАКАЗ

«_____» _____ 2020 р. м. Миколаїв №__

Про введення в дію
освітньої програми

На виконання вимог Законів України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 р., «Про освіту» від 5 вересня 2017 р., рішення вченої ради НУК імені адмірала Макарова (протокол №__ від _____ р.) та з метою ефективної організації та підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова:

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію освітню програму «_____» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності _____ та навчальні плани денної та заочної форми навчання з _____ року.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на проректора з НІП Слободяна С.О.

Ректор

Є. І. Трушляков

Проект наказу вносить:

Гарант освітньої програми

Узгоджено:

Проректор з НІП

С.О. Слободян

Нач. навч. відділу

А.В. Лабарткава

Директор

ПРИКЛАДИ ЗМІСТУ АНКЕТ

АНКЕТА (1)

«Курс дисципліни _____ очима студентів» ПБ
викладача _____.

Оцініть, будь ласка, заняття викладача з точки зору їх змісту

Твердження	Повністю погоджуюсь	Погоджуюсь	Частково погоджуюсь	Не погоджуюсь	Категорично не згоден	Не можу оцінити
	5	4	3	-1	-2	0
1. Програму дисципліни надано у чіткий і зрозумілий формі, подано план проведення занять і контрольних заходів						
2. Достатньо роз'яснені критерії проміжної та підсумкової атестації за курсом.						
3. Викладач подає матеріал у цікавій манері, стимулює активність студентів до творчого мислення						
4. Викладач спокійно відповідає на запитання студентів за темою заняття						
5. Викладач викликає і підтримує інтерес до дисципліни						
6. Викладений матеріал достатньо підкріплений графікою, мультимедіа, відео або аудіо фрагментами						
7. Викладач пропонує друковані та Інтернет джерела, які містять основні та додаткові навчально-методичні матеріали з дисципліни						
8. Викладач пояснює значення даної дисципліни для майбутньої професії						
9. Викладач наводить приклади з реальної практики професійної діяльності						
10. Чи задоволені Ви якістю викладання дисципліни і рекомендували б курс даного викладача іншим студентам?						
11. Чи використовуєте методи дистанційної освіти під час самостійної роботи?						

Оцініть, будь ласка, заняття викладача з точки зору їх організації:

Твердження	Повністю погоджуюсь	Погоджуюсь	Частково погоджуюсь	Не погоджуюсь	Категорично не згоден	Не можу оцінити
	5	4	3	-1	-2	0
12. Викладач подає матеріал у доступній для розуміння формі						
13. Запитання під час контрольних заходів відповідають змісту аудиторних занять та самостійної роботи						
14. Викладач прозоро, зрозуміло і справедливо оцінює роботу студента						
15. Викладач зазвичай коментує результати контрольних заходів						
16. Викладач контролює самостійну роботу						
17. Викладач вимагає відпрацьовувати пропущені лекційні заняття						
18. Викладач зазвичай точно дотримується навчального розкладу (вчасно починає і закінчує заняття)						
19. Викладач проявляє повагу до студентів						
20. Яку частину занять (у						

відсотках) Ви відвідали?						
-----------------------------	--	--	--	--	--	--

Дякуємо за участь! Ваша думка дуже важлива для поліпшення якості освітнього процесу в університеті.

АНКЕТА (2)

Освітня програма « _____ » очима студентів.

Оцініть, будь ласка, освітню програму з точки зору Ваших результатів навчання

Запитання	Повністю погоджуюсь	Погоджуюсь	Частково погоджуюсь	Не погоджуюсь	Категорично не згоден	Не можу оцінити
	5	4	3	-1	-2	0
1. Чи ознайомлені Ви з освітньою програмою (ОП)?						
2. Чи мали Ви бажання (можливість) навчатись за індивідуальною освітньою траєкторією?	Мав і вибрав	Мав, але не вибрав	Не мав, але хотів	Не мав	Не мав і не потрібно	
3. Чи пропонували Вам перелік дисциплін для вибору?						
4. Чи знайомі Ви з процедурами вибору навчальних дисциплін?						
5. Які дисципліни треба, на вашу думку, включити для поліпшення освітнього процесу?						
6. Чи здобули Ви компетентності під час практичної підготовки, які необхідні для подальшої професійної діяльності?						
7. Опрацювання яких дисциплін дало вам здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії?						
8. Чи вистачає Вам часу на самостійну роботу?						
9. Надайте оцінку рівню задоволеності методами навчання і викладання.						
10. Академічна свобода						
11. Чи мали Ви інформацію про цілі та програмні результати навчання під час навчання?						
12. Чи мали Ви інформацію про критерії оцінювання результатів навчання?						
13. Чи дають контрольні заходи змогу оцінити Ваші досягнення за результатами навчання?						
14. Чи забезпечують контрольні заходи об'єктивність екзаменаторів?						
15. Чи були випадки необхідності оскарження						

результатів оцінювання?						
16. Чи знайомі Ви з порядком оскарження результатів оцінювання та повторного проходження контрольних заходів?						
17. Чи знайомі Ви з поняттям академічної доброчесності?						
18. Чи популяризують викладачі академічну доброчесність?						
19. Чи дотримуються викладачі академічної доброчесності?						
20. Чи задоволені Ви професійною кваліфікацією викладачів?						
21. Чи залучалися професіонали практики до проведення аудиторних занять?						
22. Чи вважаєте Ви за доцільне залучення професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять?						
23. Чи достатньо навчальнометодичного забезпечення для отримання програмних результатів навчання?						
24. Чи були Ви залучені до наукової роботи під час навчання?						
25. Чи задовольняло освітнє середовище Ваші потреби та інтереси під час навчання?						
26. Чи залучались Ви до обговорення, розробки і перегляду освітньої програми?						
27. Чи використовуєте Ви методи дистанційної освіти під час освітнього процесу?						

Дякуємо за участь! Ваша думка дуже важлива для поліпшення якості освітнього процесу в університеті.

АНКЕТА (3)

Освітня програма « _____ » очима випускників.

Оцініть, будь ласка, освітню програму з точки зору Ваших результатів навчання

Запитання	Повністю погоджуюсь	Погоджуюсь	Частково погоджуюсь	Не можу оцінити	Не погоджуюсь	Категорично не згоден
	5	4	3	0	-1	-2
1. Які види аудиторних занять повинні переважати в освітньому процесі? (підкреслити потрібне)	Лекції	Практичні	Лабораторні			
2. Чи були Ви залучені до наукової роботи під час навчання?						
3. Чи мали Ви бажання навчатись за індивідуальною освітньою траєкторією? (підкреслити потрібне)	Мав і вибрав	Мав, але не вибрав	Не мав, але хотів	Не мав і не потрібно		
4. Які дисципліни треба, на вашу думку, включити для поліпшення освітнього процесу?						
5. Надайте оцінку рівню задоволеності практичною підготовкою?						
5. Які дисципліни треба, на вашу думку, включити для поліпшення освітнього процесу?						
6. Чи здобули Ви компетентності під час практичної підготовки, які необхідні для подальшої професійної діяльності?						
7. Опрацювання яких дисциплін дало вам здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії?						
8. Чи мали Ви інформацію про цілі та програмні результати навчання з дисциплін?						
9. Чи задоволені Ви професійною кваліфікацією викладачів?						
10. Чи вважаєте Ви за доцільне залучення професіоналів до аудиторних занять?						
11. Чи задовольняло освітнє середовище Ваші потреби та інтереси?						

12. Для зворотного зв'язку вкажіть, будь ласка, Ваші контактні дані

Дякуємо за участь! Ваша думка дуже важлива для поліпшення якості освітнього процесу в університеті.

АНКЕТА (4)

Освітня програма « _____ » очима роботодавців.

Оцініть, будь ласка, випусників Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Запитання					
1. Наскільки Вас задовольняє рівень професійної підготовки випусників НУК, які працюють у Вас в організації/установі	Повністю задовольняє	Задовольняє	Частково задовольняє	Не задовольняє	Не можу оцінити
2. Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випусників НУК?	Дуже зацікавлен	Зацікавлені	Частково зацікавлені	Не зацікавлені	Не можу оцінити
3. Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця (оцінити за 5-бальною шкалою):					
<i>Здатність застосовувати знання на практиці</i>	5	4	3	2	1
<i>Рівень базових (професійних) знань і навичок</i>	5	4	3	2	1
<i>Здатність працювати в команді</i>	5	4	3	2	1
<i>Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями</i>	5	4	3	2	1
4. Наведіть свою оцінку НУК, як закладу вищої освіти?	5	4	3	2	1
5. Оцініть якості та навички випусників НУК, що наведені нижче:					
<i>Здатність застосовувати знання на практиці</i>	5	4	3	2	1
<i>Здатність працювати в команді</i>	5	4	3	2	1
<i>Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями</i>	5	4	3	2	1

6. Оцініть, на Вашу думку, актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці? (за 5-бальною шкалою)

7. Надайте свій коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою...

8. Вкажіть, будь ласка, назву Вашої установи/організації

9. Для зворотного зв'язку вкажіть, будь ласка, Ваші контактні дані

Дякуємо за участь! Ваша думка дуже важлива для поліпшення якості освітнього процесу **університеті.**

Зміни обговорені та схвалені на засіданні навчально-методичної ради НУК (протокол № 6 від 27.08.2020 року).

Пункт 1.3. Замість «Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма (*надалі –ОП*) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.» викласти в наступній редакції:

*«Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма (**надалі – ОП**) –єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації».*

У Додатку 1

«Зіставлення кваліфікаційних рівнів НРК та європейських рамок кваліфікацій» затвердити у наступній редакції:

НРК – 5 рівень, FQ-ЕНЕА – короткий цикл, EQF-LLL – 5 рівень.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти:

НРК – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти:

НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.

Третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти:

НРК – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ З ДОКУМЕНТОМ

П.І.Б.	Посада	Дата ознайомлення	Під пис особи	Прим ітки

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Номер змін	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

АРКУШ ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№ п/п	Дата	П.І.Б. й посада особи, що виконували періодичну Перевірку	Зміни підлягають	Підпис Що перевіряє

